

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ
ПРОФЕСІЙНОСТІ ВИКЛАДАЧА**

Т.Г. Полухтович

Луцький національний технічний університет, polukhtovych@ukr.net

В реаліях сьогодення зміст інноваційного навчання у вишах розглядається в дихотомії з професійністю викладача: інноваційні технології виступають одним із основних інструментів його діяльності, який, окрім багатоаспектного знання свого предмета, повинен науково, доступно й цікаво представити науковий матеріал і створити умови для засвоєння й набуття студентами вмінь і навичок, а відтак, підвищення їхньої мотивації. Інновації відображаються в тенденціях нововведень в освітньому просторі і відповідно спричиняють зміни у сфері освіти. Із впровадженням у навчальний процес сучасних технологій викладач все більше набуває функцій консультанта, порадника, наставника. Останнє вимагає від нього спеціальної професійної підготовки, оскільки у діяльності викладача реалізуються не тільки спеціальні предметні знання, а й сучасні знання у сфері педагогіки й психології, технології навчання і виховання. На цій основі формується готовність до сприйняття, оцінки і реалізації освітніх інновацій [1, с.3].

Дискусійним залишається питання щодо виділення такої групи якостей працівника як професійні та їх співвідношення з діловими якостями. Ускладнює його розв'язання часте вживання в

українському трудовому законодавстві названих понять за відсутності визначень та різних точок зору в науковій літературі. У дослідженні вказаної проблематики в доктрині трудового права і законодавства України склалися наступні підходи.[2,83]. По-перше, для позначення необхідних для роботи якостей особистості вживається поняття «ділові (професійні) якості» чи «професійно-ділові якості» (ч.3ст.207 проекту ТК України №2902, ч.3 ст.196 проекту ТК України №1658). Дані поняття ототожнюються. По-друге, одне поняття включає інше чи навпаки. Тобто, «ділові якості» визначаються через поняття «професійні якості» або професійні якості, серед іншого, включають в себе ділові якості. [2,84]. Третя позиція полягає у тому, що «ділові якості» і «професійні якості» є різними за змістом і включають окремі набори властивостей людини та можуть використовуватися особою в різних сферах життєдіяльності (ч.1ст.60 проекту ТК №2902, ст. 9 Закону України «Про дипломатичну службу») [2, 84]. З огляду на четверту позицію, деякі автори взагалі не виділяють в окрему характеристику працівника професійні або ділові якості [2, 84].

Загальноживане поняття професійні якості може використовуватись, перш за все, щоб відрізнити особу однієї професії від іншої або ж його категоріальний аналіз розкриває професіоналізм людини. Як слушно зазначалось раніше, професійні якості, у новому розумінні, нерідко ототожнюються з поняттями кваліфікація, компетентність, ділові якості, тобто із оволодінням особою професійними знаннями, навичками і досвідом роботи. Зазначається, що не слід плутати поняття якості особи та знання, вміння, якими вона володіє. Тому поняття професійні якості більш коректно замінити словосполученням «ділові якості» і надати самостійного змісту. Ділові якості включатимуть моральні, особистісні, професійні якості людини, які в даний час затребувані конкретно професією. Тобто, звичайні якості людини (почуття такту, виховання, справедливність, дисциплінованість) визнаються діловими за умови, якщо їх наявність в особі дозволить оволодіти конкретно професією. Погоджуємось, що структурними елементами ділових якостей науково-педагогічного працівника є кваліфікація і компетентність. Достатньо проаналізувати Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30 грудня 2015 року. У ній зазначаються такі види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, як:

- наявність наукових публікацій у фахових виданнях України та періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science;
- видання підручника, навчального посібника або монографії;
- наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;
- участь у міжнародних проектах тощо.

На сьогодні Україна здійснює модернізацію вищої освіти (в контексті європейських вимог), яка охоплює якість викладання, професійність, науково-дослідну діяльність учасників освітнього процесу.

Список використаних джерел:

1. Дубасенюк О.А. Інноваційні навчальні технології – основа модернізації університетської освіти /О.А.Дубасенюк//Освітні інноваційні технології у процесі викладання навчальних дисциплін: Зб. наук.-метод. праць; за ред. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2004. – С. 3-14.
2. Залевська О.А. Професійні характеристики працівника: поняття, зміст та значення /О.А. Залевська //Право і суспільство.–2015.–№4 (ч.2).– С.80–86.